

# KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer; csütörtökön és vasárnap reggel.

**Előfizetés** egész évre - - 12 korona.  
fél évre - - - 6 "  
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE  
könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára  centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.  
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele  
milliméter-árszabás szerint a  
Leopold Gyula

Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában  
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

## A nő mint az egészség öre.

A nőnek a közegészségügy köre színt olyan terjedelmes terrenum, mint sok más szociális dolog országa. Még nem is oly régen a nő ezen munkája a ház küszöbéig szorított, tehát járhatlan csapásokon kell indulniuk. A nő orvosi egyetemre járó hallgatóságával, doktori címével már nagyot haladott a pályáján, itt nyitva az ut, bele-mélyedhet az orvosi tudományba, prakti-zálhat és tetszése, avagy inkább tudása szer-int felfedezéseket is tehet, újat teremtve, meg-toldva, gazdagítva a tudósok által megte-remtett tőkét. A nő mint orvos elnyerte teljes egyenjogúságát, őt szívesen is látják a kórházakban, menhelyekben. Katedrát ugyan még nem vivott ki magának, a tö-kélynek ezt a hágsóját azonban minden bizonynyal szintén el fogja érni. Nő- és gyermekorvosként működik főként, de ott van a természetben, ott a tebodyai hivatás-nál és mindenütt megállja becülettel a helyét. Ezekről a nőkről itt nem eshetik szó, ők a fejlettek, a készek, a megérke-zettek.

A társadalom egyéb rétegeiről számolunk be ezuttal, melyek még avatatlanok és a tudatlanság azon általános fokáról, melyben nagy tömegben lakoznak. Vizet hordanék a Dunára, ha panaszomat olyan helyen hallat-nám, ahol amugy is bibliai szentség az egészség tanítása. Ezt éppen úgy kell hir-detni, mint a betegség irtásának gyakorlá-sát. A mikor a ház már ég, oltani, locsolni sietünk, megmentjük a mi menthető, tán a tetőt, a falakat, a gerendát, de benn égett sok drága holmi, ékes disz, apró csecsebecse, mit csak siratunk, de nem téríthetünk meg. Minden betegség megrabol bennünket valami drága birtoktól; mit a természettől kaptunk épségben, szépségben, a mi bennvész örökre mint zsákmánya egy-egy bajnak, mit észre nem vettünk, irtani nem tudtunk és fejünkre nőni engedtünk.

Kezdünk magunkra ébredni és körül-figyelni. Az időnek meg van a maga harsónája a kürt, mely hol metsző hangossággal, hol riasztó futytyel, hol melabus szózattal int és sug. Ugy látszik a mi korunkban kezdjük érteni, hogy a nőben mérhetetlen kincsek szunyadnak, nagy képességek al-szanak és bizonyos dolgokhoz való tehetsé-gek sarjadznak. A kertészt várjuk nyese-ollójával, rendező kezével. Az idő megte-remti maga magának a szükséges segítőt abban a nemzedékben, mit ő keltett életre. A mi jelenünk is tele van felkiáltókkal, vészjelzéssel, a nőt is le kell oldani végre a rudról, kötélről, hogy usszék ki a renge-tegbe, erőteljes karokkal ossza az áramot, hogy a hullám szegény fejét ne csapdossa.

Meg van a szerény kezdet. Tért enged-ek a fővárosban, az Országos Közegészség-

ügyi Egyesületben. Megalkották itt a „Hölgy-osztályt“, megteremtették az „Anyák iskolá“-ját. Mit még bővíteni és kiegészíteni fognak szükség szerint. Ennek megnyerték az illusz-tris előadók egész csapatát, kik maguk lep-tek az emelványre és szólottak egészségügyi kötelességekről, a gyermekápolásról, az anyai teendőkről, a társadalomban kifejtendő mun-kálatokról a nemi felvilágosításról, (mely aztán egyebütt egész patkánykirályt is szült), s a tuberkolózis veszedelméről. Fog-nak szólni a leányedzésről, sportokról és sok másról. Terveznek kirándulásokat vidéki városokba, tanításokat a munkásszerveze-tekben, — és mennek kórházakba üdítő hatást gyakorolni a sinlődő betegekre, — teremtenek betápolóházakat és a nők, az anyák, a társadalom igaz irányítói a jövő-ben, kezdik értékelni az orvosi tudást széltiben, hosszaban; népies előadásokból, cikkekkel merítik a hasznos tudnivalókat, az orvosi tanács végrehajtását, az első se-gélyt és sok más életszükségletet.

És mindez nem elég. Sok-sok felvilágosi-tás kell még, sok gyakorlat, jóakarát és tényleges segélyezés. Van még nő, ki a kuruzslónak inkább hisz, ki elmegy a javas asszonyhoz, ki egy általános szerrel biztos sikerrel gyógyít szepiót, meddőséget, kifícza-mított kart és keletkező vakbélgyuladást, ezek a betegek pedig nem cselédek csupán, hanem uridámák és nem egy uriember. A tudatlanság még mindig tombol rajtunk, éle-tünket veszélyeztetve. Volt idő, nem is oly régen, a mikor az orvos is feltette a laikust a tudástól, vagy a feltudástól, a mint mondá. Az ő szerepei is titkos szerek voltak; körül-vette magát ama misztikus homálylyal, fej-csáváló titokzatossággal, mely felelmesse-tette a beteg és annak háznépe előtt. A vilárosság, mit a jelen radiuma terjeszt, az az örök mécs, mely fényt áraszt és enyhe meleget ad, elárasztotta ezeket a bagolyalakokat is, ma az orvos tisztán, ért-hetően beszél a laikushoz, magyarázza neki bajját és annak orvoslását, nem takargat kuruzsló módon.

A tanító kötelessége az iskolában már a zsenge gyermek előtt az emberi testről és annak működéséről szólani, a serdület jö-vendő rendeltetésére figyelmeztetni, előké-szíteni, az előszeretettel ápolni, a szükségét hirdetni. Ismerjük a testünket, mint a zse-bünket, mint ama törvényeket, miket sér-teni nem szabad és a tényezőket, mik arra szolgálnak, hogy a közeledő veszélyt hárit-sák, a már kitört bajokat tompítsák. Az anya olvasson, tudjon mindenről, a mi a reá-bizott családtagok jólétét gyarapítja.

A főzés mestersége a legjobb patika. Mig a magánháznál történik a táplálkozás ellá-tása, valóságos művészetet kell űzni nem-csak a beteg konyhával, hanem az egészsé-gesek minden betevő falatjával. Minden

egy-egy élelmiszer összetételét legalább any-nyira kell ismernie a nőnek, hogy au-nak a hatását betéve tudja, családjá-nak tagjait ismeriie kell, kinek mi szükséges élete és gyarapodása megtartá-sára. Így a tisztaság, mely annyiszor ke-resztre feszítették, melynek hiánya sokszor egyenesen az oka a nép megtizedelésének, romlásának. A tisztaság, melynek pontos végrehajtása távol tartja a járványt, gyó-gyítja a sebet, megkönyíti a szenvedést és testnek, léleknek szükséges gyönyörűsége, a gazdagok kelléke, a szegénynek nem nél-külözhető fényűzése. A bőr ápolása, a fürdő-szüksége, a szellőzés pontos betartása, a helyes fűtés, az öltözködés megfelelő aránya, a testi mozgás ugy szabadban, mint a ház-nál, a munka szoros beosztása, mind külön-fejezet, melynek megírása a nőre vár min-dennapi életben, iskolában, utcán és mű-helyen. Lehet-e udvösebb valami, mint a nő tájékozottsága mind eme az életre szüksé-ges tényezőkben, és lehet-e jobb és szebb dolog, mint az ő saját önápolása, a család vagy tanítványai irányítása, hogy végre olyan nemzedék viruljon föl, mely dicső eredményképen örveendeztesse a világot.

Akkor nem lesz satnya, pupos gyermek, rövidlátó, gyengehallású növendék, köhögő legény, vérszegény leány, korán szülő anya, piszkos, szurtos műhely, tulzsufolt iskola, örömtelen laktanya, bájnélküli háztájék, ros-zszul főtt, emészthetetlen étel, neveltséges öl-tőzet, himlő, vörheny, difteria, tifusz és tüdő-baj járvány.

A nőnek tanulnia kell, igen sok mulasz-tását pótolnia, de viszont tágra kell előtte kinyitni minden olyan helyet, ahol tanul-hat, vagy ahol köztanácsot kérhet, tapasztalataival szolgálhat, hiszen az élet is is-kola, megfigyeléseit értékesítheti és értékesi-tenie kell. Akkor ő sem fog irtózni a kór-háztól, a vörös czedulától. Bizalommal fogja elvinni kisdudét, saját roskadozó testét ama szellős, vilárosságban és tisztaságban ára-dozó köztermekbe, át fogja magát engedni annak a sebési műtétnek előítélet nélkül és nem fogja szidni az orvost, ha egyszer nem tudott erősebb lenni, mint az ádáz be-tegység, maga fogja táplálni csecsemőjét, nem fogja elfüzni magát, hogy ép gyerme-ket szülhessen, nem lesz türelmetlen ama száz meg száz apró teendők gyakorlásában melyek összegükben azon megbecsülhetlen eredményt adják, mit egészségnek nevezünk. De meg fogja tanulni, hogy nemcsak saját háza-<sup>1</sup> szorul védelmére, hanem hogy az egészség közkinccs, min közösen örködni kell.

Ha a szegény-negyedben inség van, a munkástanyákon undok piszok, a nép gyer-mekén téli ruha nincsen, a szegény napszá-mos asszony gyermeke éheznek, akkor mind-eme nyomort meg kell éreznie a jómódonak is. Nem irgalom csupán, ha mi behatóan

foglalkozunk a szociális önkéntes ingyenes munkákkal, nem igazságszolgáltatás csak hanem önvédelem. A ragály árcsap, mérgező és öl összevissza, minden hanyagságért ezer boszút állva.

A nő az igazi őrszem. Sokat várunk tőle, de nem lehetetlen. Ótudatra fog ébredni, ha keltjük. „A leányzó nem halt meg, csak alszik.” Szemét dörzsöli és arra ébred, hogy ő a napnak egy sugara, hogy szárnyait ki kell bontania és szellő, hegyen, mélysegen át, vízeken túl kell vinnie — mint az ég megbizottjának — az áldást a ragyogó életet, a viruló egészséget s ezzel életkedvet, munkaerőt. Erős nemzedeket szülve, ápolva az emberiséget híven követve örököljék, mint igazi nemző, ez a modernség női egészségügyi értelemben.

V. A.

Fogarasi Albert az anyapárt elnöke kihirdette a párt közgyűlésén, hogy a függetlenségi párt kibővítette eddigi elveinek meglehetősen változatos sorozatát, s ma már a kvóta-felemlés, Ausztriával terhes gazdasági szerződés kötése, elotur behozatala és az ujonczlétszám felemlése is alapelvei közé tartozik. Ezek az újabb függetlenségi program-pontok.

A mint a vezér Kossuth Ferencz lecsendesítette híveit szellemes megjegyzésével, annak idején mondván: „Nem értem e nagy felháborodást, hiszen mi eddig is nem a kvóta-felemlés, hanem maga a kvóta ellen küzdöttünk, tehát bátran felemelhetjük a kvótát”, — épp így magyarázta az anyapárt elnöke is a hadseregbe vonatkozó újabb program-pont helyességét, mondván: „Mi mindig csak a közös hadsereg ellen küzdöttünk és nem annak létszáma felemlése ellen”.

A hívek pedig nem lelkesedtek ugyan, de ösmerve az anyapárt nagy hatalmát, aki az adott szó alól bárkit és bármikor feloldhat, átláttak, hogy az elnök feloldotta — tudja Isten honnan vett — jogánál fogva régi elvei alól a pártot s az új elveket ámulva, de kellő reverenciával szívta magukba és hirdetik vala szerzte-szájjal az világban.

### Politikai hírek.

A házszabály revíziójának ügyét tárgyalta az országos függetlenségi párt értekezlete. Negy képviselő kivetelével elfogadták a pártközi konferencia kompromisszumos javaslatát. Az alkotmány-párt a házszabály-modosító javaslatot egyhangulag elfogadta.

*Az anyapárt elnöke, kinek a mottója: az adott szó megtartása nem kötelező, legközelebb térítők, körutra indul a hazában, hogy új elveit minél szélesebb körben terjessze. Elhatározásának oka az, hogy városunkban az emberek nagy része igen becsületes s a régi elvekhez ragaszkodnak, így tehát más teret kell keresen a nagy férfiu új elvei terjesztésére.*

Bozóky Árpád indítványt tett a képviselőházban, hogy legközelebb 1908. márczius tizenötödikére a magyar hadseregben vezényleti, vezérelti és szolgálati nyelvéül a magyar nyelvet hozzák be és a zászló- és jelvénykérdés a magyar állam önállóságának megfelelő módon nyerjen megoldást.

Kár a szót pazarolni. Wekerle intett és a függetlenség többség ismét leszavazta a magyar vezényszót. Eppen csak, hogy a Gotterhaltét nem énekelte hozzá...

### Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

**Geresi Balogh Vilmos.** Mely fájdalommal értesültünk azon leverő hírről, hogy vármegyénk szülötte, Darányi földművelésügyi miniszter jobbkeze, Geresi Balogh Vilmos államtitkár f. hó 25-én d. e. váratlanul elhalt. Pár nap előtt influenzában megbetegedett, annak dacára végtelen kötelességérzeténél

fogva mégis feljárt a miniszteriumba. Három nappal ezelőtt leverte a súlyos kór és orvosai fájdalommal állapították meg a legveszedelmesebb tüdőgyulladását. Az elhunyt 1851-ben Czelnán született és már mint jogász a miniszteriumban nyert alkalmazást. 1872. óta fokról-fokra haladott, rendkívüli szorgalmával, óriási munkabíráásával és pontosságával megnyerte előljárói bizalmát, tisztviselő társai tiszteletét és a közönség szeretetét. Nagy érdemeket szerzett az 1885. évi országos kiállítás alkalmával, valamint a székelyföld közgazdasági helyzetének javítása körül. Ezren és ezren áldhatják az ő jó szívét és nemes lelkü buzgalomát. Az volt a fő óhajtása, hogy vármegyénkbe térjen vissza Sárdra, ahol gyönyörű szép szőlőt létesített. Mindig igaz örömmel pihente ki körülükben fáradozásait. Gyászolja szerető nején kívül Tóth Miklósné, Sükösd Geróné, özv. Vadady Gergelyné s fiúve, valamint a nagyszámú rokonság és jó barátok tisztelő serege, kik benne nemcsak a jó embert, nemes szívű ferfiut, hanem egyszerűszemű közgazdasági életünk hivatott magas szellemű vezetőjét vesztettek el. Áldás emlékére.

— **Püspökválasztás.** Az erdélyi ref. Egyházkerület f. é. február 18-dikán tartja püspökválasztó közgyűlését. Az egyedüli jelölt a püspöki állásra Kenesey Béla főjegyző. A főjegyzőségre legnagyobb valószínűséggel Nagy Károly volt enyedi pap, most theologiai tanár neve kerül ki győztesnek. Vele szemben, mivel éveken keresztül gyakorló pap volt, elesik az a több oldalról felmerült nehézség, hogy csak elméletből ismeri a lelkipásztorkodás teendőit. Bodor János szászvárosi pap, kinek nagy tekintélye van a papok körében közkeletűségű egyénisége és nagy buzgóságu tevékenysége miatt s kit ezért különösen a székely papság körében mint püspökjelöltet is emlegettek, nyilatkozott a „Református szemle” f. é. 3-dik számában, hogy ő nem tudná lelkére venni megzavarását annak a közhangulatnak, mely — véleménye szerint is — a leghelyesebb irányban kialakult.

— **Eljegyzés.** Pongrácz Elluskát eljegyezte Otáth Ferencz esendörhadnagy Balázsfalván.

— **Egyházkerületi közgyűlés** lesz f. év április 7-diken, melynek főtárgya az elhunyt püspök érdemeit méltató emlékünnepe s február hó 18-án választandó új püspök beiktatása lesz.

— **A nagyenyedi ref. egyházmegye** fegyelmi bírósága folyó hó 27-dikén ülést tart.

— **Pál fordulása** tegnap volt a kalendáriumban. Ez a nap különben is érdekes nap azon kedves ismerőseink miatt, kiket szívesen üdvözlünk névnapjuk alkalmából, de ez időszerint különösen aktuális nem annyira a Pálok, mint a közmondásos fordulások nagy száma miatt.

— **Vásár.** Az enyedi teli országos kirakóvásár tegnap folyt le. Beillett egy jó hetivásárnak, olyan kicsi volt. Nagyobb mozgalmat csupán az adott a vásárnak, hogy a rendőrök egy csomó cigányt értek tetten apróbb tolvajlásan.

— **Műkedvelők előadása.** Az iparos-önképzőkör február közepén színrehozta „A piros bugyelláris” népszínművet.

— **Új takarékpénztári ügyész.** A marosújvári takarékpénztár dr. Dénes Artur ügyvédet ügyészségre választotta.

— **A nagyenyedi kereskedő-ifjak** f. év február 9-én a létesítendő „Kereskedő

ifjak egyesülete” javára műsoros táncestélyt rendeznek. Műsor: 1. Nyitány. Előadja Kalló Géza zenekara. 2. Szavaltat. Előadja Ludvig Kata. 3. Népdalok. Éneklő Bíró József, zenekísérettel. 4. Monolog. Előadja Pipp Jolán. 5. Dialog. Előadják Fekete Gizi és Ludvig Endre. 6. Kuplé. Éneklő Vorobicz Kálmán. 7. Vonós ötos. Varga Móricz és Szabó Zoltán közreműködésével. 8. Tréfás szavaltat. Előadja dr. Imreh Béla. Táncz.

— **Jurista táncestély** lesz Gyulafehérvárott f. év február 5-én. A rendezőség elén Nemes Samuel törvényszéki elnök áll.

— **Thea-est.** A szegény tanulókat segélyező egyesület thea-estélyeinek sorozata ma kezdődik d. u. 5 órakor érdekes műsorral.

— **Az egyszeri vinozi kofától** kérdezték, hogy adja csomóknint a gyümölcsöt? Megmondja. „Hát mennyiért adja az egész vékával?” „Azt nem adom el, mert akkor nincs mit áruljak.” Így lesz az u. n. függetlenségi párt is az őrzésére bizott nemzeti jogokkal.

— **Esküdték.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknel a folyó évben az I-ső esküdtészeki ülészak február 3-dikán kezdődik. Esküdték: Issekutz Antal Munda, Székelyhídi Márton orrosszentbenedek, Jónás Jenő Veresegyháza, Koncz Albert Magyarigen, Brunner Béla Kurácsnyfalva, Bartók Dénes Magyarigen, Dán József Nagyenyed, Sieszl Károly Balázsfalva, Dr. Szász Pál Nagyenyed, Szucs Valér Balázsfalva, Áron János Nagyenyed, Reich Lipót Marosujvár, Elekes Károly Nagyenyed, Csécs Andor Konca, Bogovits Jakab Nagyenyed, Bóra Benedek Csongva, Pataki András Mihályfalva, Erdélyi Ernő Nagyenyed, Dr. Nestor Lőrincz Balázsfalva, Tunyogi János Magyarlapad, Molnar Lajos M.-Káptalan, Halmágyi Antal Nagyenyed, Drach Adolf Tóvis, Pap Gyula Balázsfalva, Salamon Ignác Tóvis, Balla Béla Nagyenyed, Belan Gergely Tóvis, Gödri János Maroscsucs, Telegdi Árpád Nagyenyed, Bitai Endre M. Szt. Benedek. Pótesküdték: Gróhs Frigyes, Dr. Merciac János, Baumann uold, dr. Kontz Viktor, Wagner Sándor, Schermann Kálmán, Glück Ignác, Csirlea Aurél, Thanyi Antal, Koótz Frigyes Gyulafehérvár.

— **Naptár-reform.** Oroszországban egy kiküldött bizottság a Julián-naptár reformjával elkészült és jóváhagyásra a szent szinódus elé terjesztette. A reform célja az, hogy a Julián-naptár időszerűsége a Gergely-naptárral egyenlő legyen. Így a február 13 nappal megrövidítik és már 1908. márczius 1-je egyenlő lesz a mi naptárunkkal.

— **Tartalékosok fegyvergyakorlati 1908-ban.** A múlt évben próbaképpen alkalmazott módja a fegyvergyakorlatok teljesítésének az idén végérvényesen életbe lép. A fegyverszolgálatra kötelesek ezentúl márcziustól szeptemberig tartoznak szolgálatot teljesíteni, még pedig olyképpen hogy ezáltal a létszám ebben az időben jelentékenyen nagyobb lesz. A hadvezetőség a tartalékosok és póttartalékosok tetszésére bizza, hogy márczius és szeptember között mikor akarnak szolgálatot teljesíteni. Ezáltal lehetővé válik, hogy mindenki akkor végezze a fegyvergyakorlatot, amikor hivatása megengedi s ily módon meg fognak szünni a mezőgazdasággal foglalkozók panasza is, hogy éppen aratáskor kell bevonulniok. Szóval a tartalékosok az egyes turnusok között tetszésük szerint fognak választani.

# A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak muló betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal viseltetnek a SCOTT-féle Emulsió iránt, mert fejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes, könnyen emészthető



## legjobb erősítőszér.

Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kitűnő szert kellene használniok, a mikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

**Otello Oláhtordoson.** Egy szépséges oláh fátának udvaroltak Klemen Mihály és Ursz Todor. A leány Kelemen tündette ki kegyeivel, amiért Ursz bosszút forralt. Megleste Kelemen és amint egy edes pástöróra után hazafelé tartott, egy poronggal leütötte és pisztolyából két lövést tett szerencsés vetélytársára. Szerencsére a lövések nem találtak. Ursz Tódort a csendőrség letartóztatta s bekesérte a gyulafehérvári törvényszék fogházába.

### Eladó

egy 800 □-öl területű szőlő és gyümölcsös kis házikóval rajta. A szőlő félrészben ujonnan ültetve.

14 1-1 Értekezhetni Ifj. Tomai Pálnál.



## NAGYENYED VÁROS KÖZÖNSÉGE

150 24-52

# GŐZ, KÁD ÉS KŐ (MEDENCZE) FÜRDŐJE

Vasút-utca 4.

Vasút-utca 4.

### Gőzfürdő.

#### Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, csütörtök, szombat és vasárnap reggel 6 órától délután 2 óráig.

Nőknek: kedden és pénteken reggel 6 órától esti 6 óráig.

#### Árak:

Felnőtteknek . . . 1.20 kor.  
Tanulóknak . . . 1.— kor.  
Szülővel fürdő 12 éven aluli gyermekek után fejenként 50 fillér fizetendő

### Kádfürdő.

#### Fürdőidő:

Az év mindenik szakában, a hét minden napján (hétfő kivételével) nők és férfiak reggeli 6 órától esti 6 óráig fürdhetnek.

#### Árak:

Az	1	2	3	4	5	6
számu kádakban						
Felnőtteknek	1.20 k.	1.40 z.				
Tanulóknak	1.— k.	K.	K.			
Szülőjükkal együtt fürdő gyermeknek	à 50 f.					*

\* Ezen díjért a szülőn kívül még három (12 évesnél kisebb) gyermek is fürdhetik.

### Kő (medencze) fürdő

#### Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, szombat, vasárnap reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön délután 2 órától esti 6 óráig.

Nőknek: Kedd s pénteken reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön reggel 6 órától délután 2 óráig.

#### Árak:

Mindenkié, mindennap 25 fillér.

Modern és kényelmes berendezésű fürdő; tüdő- és szív-masszázsok; fényes berendezésű pihenő; masszázs, tyúkszem és fűrészt; emelt és súlyszett porcellán-kádak; hideg és meleg, felső- és alsóvezetésű útó- és pernatyó-zuhanyok. A fürdő a város központján minden időjárás mellett gyalog is könnyen megközelíthető.

Gőz- vagy kádfürdőre előre megváltott 30 drb jay ára 33 kor. helyett, 30 kor.



## LEOPOLD GYULA

**GARVENS-SZIVATTYUK**  
rendkívül olcsók,  
csak elsőrendű minőség.  
Kérjen határozottan:  
**Garvens-szivattyut**  
Garvens-művek, WIEN XX/2.  
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyúkszem-et, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle  
**TYÚKSZEMHALÁL**  
ára 70 fillér.  
A legjobb és legértesebb sósorszesz az  
**ERŐ SÓSORSZESZ**  
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.  
Postán szállítja utánvét mellett a  
**KOSMOS** vegyszert és kozmetikai laboratórium.  
**GYŐR, BAROSS-UT.**

**Csemege-konzervek**  
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, iszap, szörpök, gomba-, bus- és fűszél-konzervek, sós borovicskák, legkiválóbb minőségben szállít —  
**Felkai Konzervgyár, Barta József**  
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

**BÉLHURUT**  
(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonyagyógybőr, kapható gyógyszerüzletekben, 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít előkelőbb fűszerek keverékével is a  
**Felkai Konzervgyár, Barta József**  
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

**PLATSCHEK VILMOS**  
elismert legolcsóbb, legszolidabb  
**FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**  
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körut).

**DIGESTOL GLÜCK**  
a leginkább emészpor  
Doboz 2 kor.  
Postai számküldés „FÉHÉR GALAMB” gyógyszerár Budapest, HUNGÁRIA-KÖRUT 93  
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Megleppő haladás!  
**FICHTENIN**  
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fergét a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vérszívó lepkét és egyéb kerti és valeményben kártékony állatkat és azot petéit azonnal megöli.  
Legmegbízhatóbb védekezésszer szunyog és darázs ellen.  
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.  
Veszerképviselő Magyarországon részerei:  
**DIAMANT és VADAS**  
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

**BOGDÁNY**  
szerencséseje páratlan!  
Vásároljunk osztály sorsjegyet csakis  
**BOGDÁNY S.**  
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál  
BUDAPEST, KAROLY KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS  
**KÉZPASZTÁJA**  
3 nap alatt biztosan hat.  
Tégelye K 1-20  
Dr. KOVÁCS gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17.  
„Töltött-étkök” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal  
**Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,**  
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.  
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.  
Főraktár **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár részleg KISPEST, Rákóczi-utca 2.  
Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

**PÁRIS SZÁLLODA**  
Szállodás: Simon Pál  
Budapest, VI., Váci-körut 28. sz.  
100 szoba 2-20 K-tól feljebb, klasszikusai és villanyvilágítással együtt. Fürdő, melegvíz kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az órász pályaudvarok és halók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?  
**Schuller Kaszinó-éttermében**  
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.  
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

**Dr. KOVÁCS J.**  
hemopatiai rendelő-intézet  
ittit betegségekben szenvedők számára  
Budapest, Váci-körut 18. sz.

**KATZER**  
szőrmearúli előfrangóknak és egyéb világos el vannak terjedve.  
Első és legnagyobb melkár ellen védő rész. társ.

Sz. 201—1908. tkvi.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak íj. Maxim Zsiga és Horváth Anna nagyenyedi lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében, a kérelem következtében a végrehajtási árverés 150 kor. tőke s jár. kielégítése végett, az 1881. LX. t.-ez. 144. §. alapján és a 146 §. értelmében, a gulafelhárvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a nagyenyedi 383 sz. tjkvben A + 2 r. sz. 776 hr. sz. sövényház 400 kor. Továbbá a nagyenyedi 388 tjkvben A + 2 r. sz. 781. hr. sz. ingatlanra vonatkozó törhasznélvezeti és épülettulajdonjogra a végrehajtási törvény 156 §. értelmében egészen 400 kor., összesen 800 koronában megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

A fent megjelölt ingatlanok az 1908. évi február hó 24-ik napján d. e. 01 órákor a nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alól is elfognak adni.

Árverezni szándékozók, végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-ez. 42. §. szerinti óvadék-képes értékpapírban, a kiküldötti kezébe letenni, avagy annak a kir. járásbírójánál, bírói letétbe történt elhelyezéséről nyert letéti elismerényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságot.  
Nagyenyeden, 1908. évi január hó 9-én.

Weiner,  
kir. jbró.

15 1—1

**Pályázati hirdetmény.**

A Marosújvári Takarékpénztár igazgatói állására pályázat hirdették.

**Illetmény:** évi 2400 kor. fizetés és 4 1/2% jutalék.

**Minősítés:** Főgimnáziumi vagy főreáltanodai tanulmányok bevégezése és érettségi vizsgálat vagy ezen középiskolákkal egyenrangú kereskedelmi iskola bevégezése. Nyugdíjas tisztviselőknél előnyt képez a pénzügyi szakban eltöltött működés, magasabb rangok és az államszámviteltani vizsga letétele.

**Óvadék:** 20 intézeti részvény és 10,000 korona készpénzbetét. Pályázati kérések 1908. január hó 31-ig dr. Winkler Albert igazgatósági elnökhöz Nagyenyedre intézendők. Az állás február hó 15-ig elfoglalandó.

13 2—2

Az igazgatóság.

## Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye  
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzcséplők, motorok, szivattyúk és szivattyúkat, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kivánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Beesés pártfogást kér

8—104

kiváló tisztelettel  
**HEGYI JÁNOS,**  
műlakatos és gépjavitó műhelye

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

## FISCHER és TÁRSAI

faiskolák és szőlőoltvány telepek  
**Nagyenyed**  
nemcsak kifogástalan  
**facsemetéket**  
hanem legjobb minőségű fajtiszta  
**szőlőoltványokat**  
is szállítanak.

391 8—104

Árjegyzék kívánatra bérmentve.  
Talajvegyelemzéseket ingyen eszközölnek.

<b>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</b>	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.	
<p><b>Előnyös</b> kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezosségre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p><b>Vásárol</b> és elad értékpapírokat.</p> <p><b>Letétbe</b> elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p><b>Idégen</b> kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p><b>Váltókat</b> az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p><b>Allandó betétet</b> 5% kamattalá mellett fogad el.</p>	<p><b>Üzletfeleink</b> részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig. d. u. 3—4-ig.</p>	

**Férfi kalap és nyakkendő különlegességek.**

## Téli áruk eladása.

Az előrehaladott idő miatt raktáram kisebbitésére elhatároztam, hogy a lentebb felsorolt árucikkeket

**teljesen gyári árban**

fogom **elárusítani**, hogy azokat pénzzé téve, annál dusabb raktárral álljak a tavaszi időnyre vevőközönségem rendelkezésére.

👉 **Előny gyári árak márczius 1-ig:** 👈

Téli ruhakelmék, mosó velen és flanellek, hárász- és posztó vállkendők, férfi, női és gyermek alsóruhák (trikók), sapkák, keztük és harisnyákban.

Ezen **kiváltságos** alkalomra szives támogatást kér, mély tisztelettel

**Weinberger Miksa,**  
vászon, fehérnemű és divatruháza, Fötér, Várépület 8.

8 1—

**Paplanok f. 195-től feljebb.**